

Гнип Н.О.

*кандидат економічних наук, старший викладач
Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

Кривоніс М.А.

*магістр
Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

За умов ринкової економіки кожен із суб'єктів господарювання має бажання максимально збільшити власний прибуток, тому що саме цей фактор дає змогу динамічно розвиватися та залишатись «на плаву» в умовах конкуренції. Особливе значення прибутку для будь-якого бізнесу стає підставою для визначення специфіки його формування.

В Україні серед страхових компаній спостерігається тенденція до зменшення кількості страховиків. Це відбувається через специфіку та нерівномірність розвитку цього бізнесу. Тому одним з найважливіших постає питання підвищення прибутковості за умов особливості діяльності страхових компаній.

Значну увагу дослідженню особливостям формування прибутку страхової компанії приділили у своїх працях такі науковці: Базилевич В.Д.[1], Внукова Н.М.[2], Гаманкова О.О.[2], Тринчук В.В.[2], Федорова Т.А. [2] та інші.

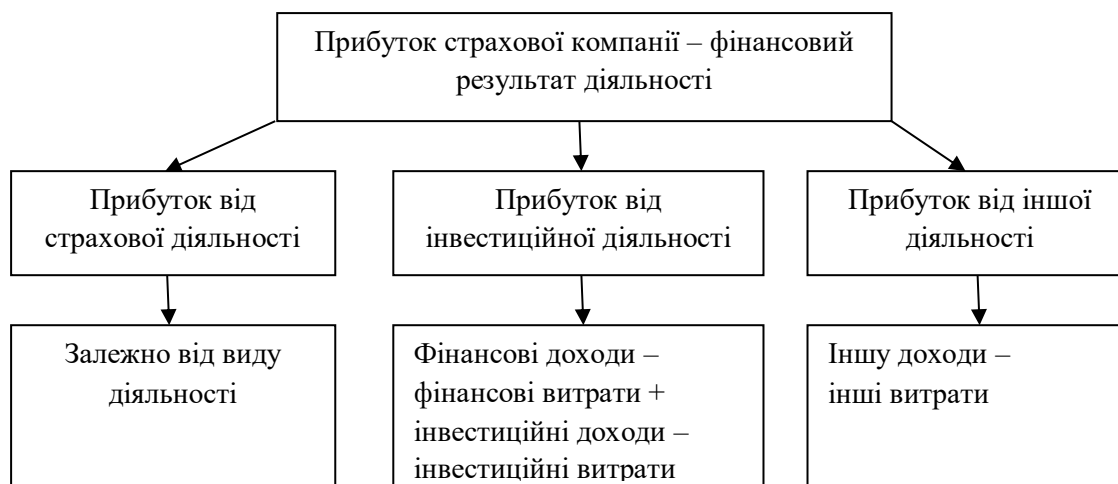
На сьогоднішній день прибутком є вартісна оцінка результатів діяльності, що визначається як різниця між доходами і витратами.

Загалом страхова діяльність не передбачає отримання великих прибутків, бо за своєю природою ця діяльність призначення для страхового захисту майнових інтересів членів суспільства і має здійснюватися на засадах еквівалентності.

Існує певний алгоритм формування прибутку страховиком (рис. 1).

З рис. 1 можна зробити висновок, що так як і в будь-якому іншому суб'єкті господарювання у страхових компаніях прибуток формується за кожним видом діяльності окремо. Але на відміну від інших розрахунків прибутку від страхової діяльності формується для страховиків різного типу відмінно. Це і є однією з особливостей формування прибутку страхової компанії. Згідно з ЗУ «Про страхування» існує два види страхування: загальне страхування та страхування життя.[3]

Рисунок 1. Алгоритм формування прибутку страховиком

Через специфіку діяльності ще однією особливістю формування прибутку від страхової діяльності є відмінність у джерелах доходів та витрат (табл. 1)

Доходи	Витрати
Страхові премії	Виплати страхових сум
Комісійні винагороди за передачу ризиків у перестраховування	відрахування в технічні резерви, а не в резерв незароблених премій
Частки страхових сум і страхового відшкодування, сплачені перестраховиками	виплата комісійних винагород брокерам, посередникам за укладання й обслуговування договорів страхування
Повернені суми з централізованих страхових резервних фондів та технічних резервів, а не з резерву незароблених премій	страхові платежі, страхові суми та страхове відшкодування, сплачені перестраховикам

Самою важливою специфічною фінансовою ознакою формування прибутку страхових компаній є формування страхових резервів та страхових фондів, що дадуть змогу компанії в ситуації страхової події виконати свої зобов'язання перед клієнтом. Величина цих зобов'язань закладається при укладенні договору страхування.

Згідно статті 31 ЗУ «Про страхування» передбачено зобов'язання страховиків створювати резерви із страхування життя та технічні резерви.

Технічні резерви – обсяг зобов'язань страховика в грошовій формі для здійснення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування [3].

Резерви зі страхування життя (математичні резерви) – це резерви, що формуються страховиком за окремою страховою угодою для виконання зобов'язань за майбутніми виплатами, передбаченими умовами угод страхування [3]. Обсяг страхових резервів залежить від розробленої страховиком тарифної політики.

Отже, як висновок можна сказати, що прибутком страхової компанії є різниця отримана від зіставлення доходів та витрат. Вся специфіка його формування пов'язана з тим, що страхування саме як діяльність має певні відмінності від інших видів підприємницької діяльності. Такі як, наприклад, формування страхового фонду, внесків, передбачення певних ризиків та ін.

Можемо вивести такі специфічні ознаки формування:

- у фірми, що займається страховою діяльністю є певні доходи та витрати, що не притаманні іншим суб'єктам господарської діяльності.
- у кожного виду діяльності страховика є свій алгоритм визначення прибутку
- обов'язковість створення страхових резервів

Список використаних джерел:

1. Базилевич В.Д. Страхова справа : [монографія] / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич. – 6-те вид. – К. : Зна-ння, 2008. – 351 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/elib/economics_f/bazylevych_strahova_2008.p.
2. Страхування та управління ризиками: проблеми та перспективи [монографія] / [О.А. Гаманкова, В.В. Тринчук, Т.А. Федорова и др.] ; под ред. С.А. Белозерова, Н.П. Кузнецовой. – М. : Проспект, 2017. – 528 с.
3. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>.
4. Страхування : [навч. пос.] / [В.О. Безугла, І.І. Постіл, Л.П. Шаповал]. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 582 с.